

‘Twee keer schudden en het spul is opgelost’

Tekst en foto's: Frank de Vries

Biest verstrekken aan jonge lammeren is een noodzaak, dat weet iedere geitenhouder wel.

Kort geleden is een nieuwe kunstbiest, Capracol – 12-uurs biest – op de markt gekomen.

Gebruikers delen hun eerste ervaringen met dit nieuwe product.

In de eerste biest zitten antistoffen en makkelijk verteerbare eiwitten die het jonge lam binnen twee uur na de geboorte moet opnemen. Een lam heeft ongeveer 100 ml biest per kilogram nodig. Omdat maximaal tot vierentwintig uur na de geboorte de darmwand van het lam de antistoffen en eiwitten doorlaat, is het zaak voldoende biest, liefst al binnen een uur na de geboorte, aan te bieden. Moedermelk is qua voedingsstoffen natuurlijk het beste voor het pasgeboren lam. Maar omdat een paratuberculosebesmetting op de loer ligt, krijgen de lammeren het vaak niet. In plaats daarvan kiezen geitenhouders voor kunstbiest of koebiest. Die koebiest moet dan wel van een rundveebedrijf afkomstig zijn met een hoge

paratuberculosestatus (status 10). Diverse fabrikanten brengen kunstbiest op de markt. Zo begon het bedrijf Arts Food Products recent met de verkoop van Capracol, een 12-uurs biestvervanger. Deze biestvervanger heeft een runderbiest als basis die de eerste 12 uur na het afkalven op rundveebedrijven wordt gewonnen. Deze biest wordt behandeld tegen paratbc en na vriesdrogen verpakt in emmers. Diverse geitenhouders hebben dit voorjaar ervaring opgedaan met dit product.

Goed oplosbaar

Hoewel niet de allergeoedkoopste oplossing, is geitenhouder Dirk van de Bunt uit Nijkerk zeer tevreden over de toepassing van Capracol. Van de Bunt startte zijn geitenhouderij in 2009. Hij melkt zo'n 600 geiten en heeft jaarlijks circa 500 lammetjes. De eerste twee jaar na de opstart van zijn nieuwe bedrijf maakte hij gebruik van ingevroren koebiest. "Ik vond het nogal onhandig in gebruik en vroeg me regelmatig af of de biest nog wel goed was. Soms zat er een wat vieze lucht aan." Hij besloot te stoppen met de koebiest en over te stappen op kunstbiest. Hij probeerde diverse fabrikanten uit, maar kwam steeds tot de conclusie dat het poeder vaak slecht oplosbaar was. "Soms zat ik behoorlijk te tobben met het poeder met als gevolg proppen voor de speen." Dat kan Van de Bunt niet hebben, want zijn werktijd moet hij zeer efficiënt indelen om alle geiten 'als eenpitter' goed te kunnen verzorgen. Zijn automatenleverancier wees hem eind 2012 op de nieuwe kunstbiest. Begin dit jaar startte hij ermee. Hij geeft de geitenlammeren in een periode van 12 uur na de geboorte twee keer een dosis van 25 gram op 90 ml water. De geitenbokjes geeft hij één keer zo'n dosis van 25 gram. "Ik weet dat één dosis 1,50 euro kost, maar dat weegt in mijn geval goed op tegen de tijdsbesparing die ik ermee heb vanwege het goed oplossende vermogen."

Mengen met geitenbiest

Geitenhoudster Jannie Meekma uit het Friese Deinum startte het bedrijf samen met haar man in 1990 en melkt momenteel 750 geiten. Zij heeft vele jaren voornamelijk geitenbiest verstrekt aan de lammeren, maar door een gebrek aan voldoende volume week ze soms uit naar kunstbiest. Diverse merken passeerden op het bedrijf, regelmatig met wisselend resultaat. "Vooral de oplosbaarheid is nogal eens een probleem." Begin dit jaar besloot ze de nieuwe kunstbiest eens uit te proberen. "Het viel me al direct op dat het spul goed oplost en niet schuimt." Het bedrijf had veel

last van E. coli-infecties bij de jonge lammetjes. Om uit de problemen te komen werd op het bedrijf een proefje opgezet: aparte kisten voor lammeren met daarin maximaal acht lammeren. De lammetjes in kist één kregen alleen kunstbiest, die in kist twee geitenbiest en in kist drie kregen ze geitenbiest met daarin een schepje kunstbiest. "Ik hoorde van een collegageitenhouder dat de lammetjes daardoor beter door de coli-infectie heen kwamen. Ik denk dat dit komt doordat je met de extra kunstbiest een betere weerstand geeft aan de lammetjes." Begin dit jaar werd het regime uit kist drie toegepast op alle lammeren. Na de geboorte van de lammeren verstrekt Meekma drie keer 150 ml geitenbiest met daarin eenzede van de geadviseerde dosis van de nieuwe kunstbiest. "Ik heb inmiddels 6 kg gebruikt voor de 400 lammeren, bokjes en geitjes, die dit seizoen bij ons zijn geboren."

Verdunnen

Willie Groot Roesink runt samen met haar man een geitenbedrijf in het Gelderse Laren. Ze zijn 28 jaar geleden gestart met geiten en melken op dit moment 600 dieren. Er is al vele jaren ervaring met de verstrekking van kunstbiest. "Omdat onze vaste leverancier van kunstbiest stopte met zijn product, zochten we een alternatief. Dat werd het nieuwe product Capracol." Vanaf februari dit jaar, het lammerseizoen was toen ruwweg op een kwart, werd de nieuwe kunstbiest ingezet. Tot heden met goed resultaat. "Het middel lost uitstekend op en de lammeren doen het er goed op." Willie volgt niet het doseringsadvies op de verpakking omdat ze het middel dan te dik vindt in gebruik. "Ik gebruik 10 gram poeder op 100 ml water en de lammetjes kunnen zoveel opnemen als ze zelf op kunnen. Ze krijgen de kunstbiest minimaal twee keer verstrekt voordat ze overgaan op kunstmelk."

Kunstbiest wordt opgelost.